

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2353/2021
25.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ана Божић, адвокат у ..., против туженог ББ школе, Београд, чији је пуномоћник Петар Крчмар, адвокат у ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3245/20 од 02.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 25. новембра 2021. године донео је, следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3245/20 од 02.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3180/15 од 07.07.2020. године, у ставу првом изреке поништено је решење ББ школе у Београду број ../2015 од 27.10.2015. године, којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа због учињене теже повреде радне обавезе, као незаконито; у ставу другом изреке поништени су закључак Школског одбора број .. од 01.12.2015. године и закључак Школског одбора број ../2015 од 01.12.2015. године којим је одбијен приговор запосленог против решења број ../2015 од 27.10.2015. године; у ставу трећем изреке поништено је решење директора туженог о обавезном удаљењу са рада због вођења дисциплинског поступка за учињену тежу повреду радне обавезе број .. од 12.11.2015. године; у ставу четвртом изреке поништен је закључак Школског одбора број .. од 01.12.2015. године којим је одбијен приговор запосленог против решења број .. од 12.11.2015. године; у ставу петом изреке одбијен је захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад као неоснован; у ставу шестом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 283.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3245/20 од 02.04.2021. године, потврђена је наведена првостепена пресуда у ставу првом, другом и шестом изреке и жалба туженог у том делу одбијена као неоснована, а преиначена је наведена првостепена пресуда у ставу трећем и четвртом изреке, и у том делу одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи решење директора туженог о обавезном удаљењу са рада због вођења дисциплинског поступка за учињену тежу повреду радне обавезе број .. од 02.11.2015. године и закључак Школског одбора број .. од 01.12.2015. године којим је одбијен приговор тужиоца против решења број .. од 12.11.2015. године.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и због битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20, у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема битних повреда одредаба парничног поступка учињених у поступку пред другостепеним судом, које би биле од значаја за правилност одлуке у смислу члана 374. став 1. ЗПП, како то неосновано указује ревидент наводима да је тужилац услед пензионисања изгубио страначку способност, те да нема правног интереса за вођење парнице. Наводима да је пресуда нејасна, неразумљива и противречна, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, што према одредби члана 407. став 1. ЗПП, не може бити предмет ревизијског разматрања.

Према чињеничном стању на коме су засноване нижестепене одлуке, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време, на пословима домара, те је дана 30.09.2019. године остварио услове за старосну пензију. Решењем туженог број ../2015 од 27.10.2015. године тужиоцу је позивом на одредбе члана 141. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања изречена мера престанка радног односа која ступа на снагу даном доношења из разлога што је: 1) као домар школе на дан 31.08.2015. године пропустио да пријави да школска табла у учиници број 21 није добро причвршћена, услед чега је дана 03.09.2015. године на седмом часу школска табла пала са зида поред наставнице, чиме је угрожена њена безбедност и изазван страх код ученика и 2) као домар школе у периоду од 04.08.2015. до 16.09.2015. године није вршио редовне обавезе контроле стања зграде, посебно прозора на згради туженог, те дана 16.09.2016. године није поступио по изричитом налогу ВВ, архитекте запосленог у ГО Стари Град, који му је дат у присуству директора школе да изврши контролу стања свих прозора у школи ради њихове поправке и замене, услед чега су наступиле тешке последице, па је истог дана у учиници број 53 дошло до пада крила прозора на ученика, чиме је била угрожена безбедност ученика и запослених. Решењем о обавезном удаљењу са рада због вођења дисциплинског поступка за учињену тежу повреду радне обавезе број ..-2015 од 12.11.2015. године тужилац је удаљен са рада од 12.11.2015. године јер је против њега покренут дисциплински поступак због основане сумње да је учинио тежу повреду радне обавезе из члана 141. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања под називом неспровођење мера безбедности деце, ученика и запослених. Приговори тужиоца на наведена решења нису прихваћени. Тужилац је током летњег распуста 2015. године предузео радове на редовном и ванредном одржавању зграде школе туженог и то тако што је извршио преглед и контролу свих школских табли због чега је замењено четири, те је тужилац лично вршио проверу стабилности окачених школских табли у присуству портира, вршио је проверу стања тако што је прво гледао да ли су типлови у свом лежишту, а уколико јесу, тужилац је рукама померао таблу и на тај начин утврђивао да ли је иста стабилна и добро причвршћена, на који начин је дана 31.08.2018. године проверио и стабилност предметне табле која је пала. Утврђено је и да тужиоца нико није обавестио да је постојао било који проблем у вези са предметном таблом и да је он августа месеца

2015. године извршио контролу школске опреме у целости, укључујући све прозоре, о чему је туженом доставио и извештај заведен под бројем ../2015 од 07.09.2015. године, те да је сваки радни дан проверавао на почетку радног времена стање у школи и о евентуалним неправилностима обавештавао надлежне. Утврђено је и да је предметни прозор нормално функционисао и отварао се, те да је школа саграђена 1929. године, да је са радом почела 1937. године и да су прозори у учиници у којој је дошло до пада прозора последњи пут замењени пре више од 20 година, као и да је још раније установљено да је стање прозора у школи лоше и да исте треба потпуно заменити, што није учињено.

На темељу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, налазећи да тужени током поступка није доказао да тужилац у спорном периоду није извршавао своје радне обавезе, односно да је радне обавезе извршавао несавесно, неодговорно и неблаговремено и да је управо због тога дошло до проклизавања табле, и пада крила прозора, услед чега је била угрожена безбедност запослених и ученика. Сходно томе, првостепени суд је поништио решење туженог број ../2015 од 27.10.2015. године којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа због учињене теже повреде радне обавезе, као и закључак Школског одбора број ../2015 од 01.12.2015. године и закључак Школског одбора број ../2015 од 01.12.2015. године, којим је одбијен приговор запосленог против решења број .. од 27.10.2015. године. Такође, првостепени суд је поништио и решење директора о обавезном удаљењу са рада због вођења дисциплинског поступка за учињену тежу повреду радне обавезе број .. од 12.11.2015. године и Закључак Школског одбора број .. од 01.12.2015. године којим је одбијен приговор запосленог против решења број .. од 12.11.2015, јер су иста донета као последица покренутог дисциплинског поступка за учињену тежу повреду радне обавезе.

На основу истог чињеничног стања, другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно применио материјално право када је поништио решење туженог којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа због учињене теже повреде радне обавезе, као и закључке Школског одбора број ../2015 од 01.12.2015. године и број ../2015 од 01.12.2015. године, налазећи да је тужилац пред почетак школске 2015/2016 године предузимао радње из описа свог радног места, те да је извршавао своје радне обавезе и услед његових радњи није била угрожена безбедност запослених и ученика, односно да тужени није доказао да је тужилац учинио тежу повреду радне обавезе из члана 141. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања – неспровођење мера безбедности деце, ученика и запослених, која му је оспореним решењем стављена на терет.

Ревидент наводи да се одлука суда не може засновати само на изјави тужиоца која је срачуната на успех у спору побија правилност утврђеног чињеничног стања, што није законом дозвољен ревизијски разлог, по одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право доносећи побијану одлуку о тужбеном захтеву, за своју одлуку је дао довољне разлоге, које прихвата и Врховни касациони суд.

Према одредбама члана 144. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011...68/2015) који је важио у време доношења оспорених решења, радни однос запослеог у установи престаје у складу са законом, на основу решења директора. Према одредби члана 139. тог закона, запослени може да одговара

за тежу повреду радне обавезе прописану тим законом, међу којима је и неспровођење мера безбедности деце, ученика и запослених по члану 141. став 1. тачка 2. истог закона.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005....75/2014) прописани су разлози за отказ уговора о раду од стране послодавца, тако да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе ако, између осталог, несавесно и немарно извршава радне обавезе.

У поступку су нижестепени судови утврдили да је тужилац прегледао и контролисао функционисање и стабилност свих прозора у школи, да је тужилац током школског летњег распуста 2015. године предузео радове на радовном и ванредном одржавању зграде школе и то тако што је извршио преглед и контролу свих школских табли и заменио четири, те да је лично вршио проверу стабилности окачених школских табли и то у присуству портира. Тужени изведеним доказима током поступка није доказао да је услед поступања или пропуста тужиоца дошло до пада крила прозора, нити табле. Дакле, нижестепени судови су нашли да није дошло до несавесног извршавања радних обавеза од стране тужиоца, или неодговорног, односно немарног извршавања истих, те да тиме није уследило ни неспоривођење мера безбедности деце, ученика и запослених од стране тужиоца.

Код таквог стања ствари, правилно другостепени суд закључује да тужени није доказао да је тужилац учинио тежу повреду радне обавезе која му је стављена оспореним решењем на терет, односно по оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд закључио да је у конкретном случају тужиоцу незаконито престао радни однос, те је правилно поништено оспорено решење туженог као незаконито.

Неосновани су наводи ревидента да је услед пензионисања тужилац изгубио страначку способност јер нема правног интереса да води спор поводом радног односа и у вези са радним односом који је пензионисањем престао. Предметно решење о отказу је произвело штетне последице за тужиоца односно дошло је до повреде радног права тужиоца, па тужилац у смислу одредбе члана 194. ЗПП има правни интерес за вођење спора ради утврђења да је радни однос престао без правног основа и тиме могућности остваривања отклањања правних последица незаконитог престанка радног односа.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одбио ревизију туженог као неосновану .

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић